

Іду узвозом від глухенької пристані до крайнеба, що он воно, либонь, близько вже, стоїть між дніпровими кручами, як у велетенських воротах, урочисто святе перед ніччю, і на ньому — тоненька бузкова підківчина місяця молодого з однісінькою зорею в парі, теж бузковою.

Смеркає.

На сивій од роси траві по долу пасуться коні. Двоє. Один білої, другий карої масті. То лісникові. Он і хату його видно під байрачком над кручею, і дворище просторе з возом сіна біли повітки. А посеред дворища вогнище горить і над ним казанок — вечеря вариться.

Мені чути, як коні похрумують молодую травицею, поволеньки, вдячно ласують.

— Здрастуйте, коні! — гукаю до них неголосно. Вони піднімають голови од паші, довго дивляться на мене, і очі в них місячні, добрі, як у всякої трудящої худоби.

Йти мені далеко. Одначе не біда. Зато набачуся і начуюся.

Бачитиму стежки і протопти весняні, що, мов гілля від стовбура, простягатимуться від дороги у всі боки — до сіл, хуторів, до Дніпра та видолинків при ньому, де рибалки ріжуть ліщинові вудлища на вудки, діти скубуть квасець на борщ, а молодь шукає конвалії або ж бузок, найповніший побіля давніх печищ на кручах і поміж кручами.

Чутиму пісні, бо сьогодні неділя, то вже ж хтось заспіває, хоч сам, хоч гуртом. А як ітиму Шепелівкою, малим сільцем при дорозі, шепотітимуться в садах позатинню молодята, ще діти обоє, школярі, а шепотітимуться. Вголос не говоритимуть, ні... Бо їм кортить бути вже дорослими, того й шепотітимуться. Бо шепіт вечоровий — то голос

близького повноліття. Бо шепіт — таїна. Шепіт — притамована радість, що рветься з грудей...

Потім будуть озерця й озерчата, порослі лепехою. Я натраплятиму на них в молочно-голубій імлі зненацька і обходитиму кружка. Озерця ті казатимуть про себе ще тоді, коли я їх не бачитиму: шелеснуть у лепесі крила, крякне злякана качка і засюрчить просто на місяць, на світло.

Далі я зіб'юся з дороги. Або в ліву руку заберу, або в праву. І якщо й не радітиму тій пригоді, то й не печалитимуся за турботою: куди ж оце тепер іти? Все кругом засипає або спить, а мені непереливки, треба виблуджуватися — лягати грудьми на теплу ще зо дня землю і довго дивитися при самій траві в далечінь. Коли зір мій вигостриться, звикне до припізнених нічних випарів над видолинками, тоді я знову побачу крайнебо між кручами і знову піду.

Отак помацки прошкуючи, натраплю на загороду і дядькову Їгорову сторожку, витоптану з глини. Од загороди пащить теплом, молоко пахне, зітхають уві сні корови, лежачи попід воряччям, а дядько Їгор сидить у своїй хижі й плете кошик з обличакованої шелюги. Або розфарбовує уже сплетений — у зелене й червоне. Пружок зелений, опояска, що нижче пруга, червона. Чи навпаки. Аби веселе. Кошики — дядькова приязнь і підробіток.

— Як гармоністові на весіллі: і награвється досхочу, і причастують. А сторожування, то законна, сказати б, моя робота, як усім,— Так він каже.

Дядька Їгоря я люблю, хоч і не знаю. Навіть ім'я, його не знаю. Це вже я сам вигадав: Їгор. Бо всі Їгори, які тільки є, видаються мені людьми розумними й лагідними. Можна б, звісно, розпитати в нього, яке життя прожив, та не хочеться в'язнути до людини, мовчазної і роботящої — соромно, так само, як пити воду а чужого колодязя, не спитавши

дозволу в господаря, як стати і послухати, про що шепочуться молодята в саду.

Знаю я лише слово, що дядько Їгор подарував мені ненароком, і гадки не маючи про те, що дарує. У слові, а ще в тому, як він його вимовив, чується мені людина добра. А хіба цього не досить, щоб її шанувати?

Туман тоді стояв такий густий, що крийма вкрив і: землю, і Дніпро. Я йшов незнайомою дорогою, не бачачи її, вдалину, навмання йшов. Назустріч мені виринув із туману дядько з в'язкою нових кошиків за плечима, сивими бровами з-під старенького сукняного картуза, великими руками, схожими на ковальські молоти, і хлоп'ячими ніжно-блакитними очима.

— Тут є якась стежка до шляху навпростець? — спитав я, привітавшись.

Дядько скинув в'язку розмальованих у червоне й зелене кошиків, зняв картуза і, втерши долонею змокріле чоло та сиву негусту чуприну, знову надів його. Аж тоді сказав:

— А як швидко треба, ге ж?

— Треба,— сказав, я.

— Стежки нема, а прослідок, як придивишся, знайдеш.

— Кошки — на базарі купили?

— Нащо мені стільки кошиків? Наплів, обмалював і — "купи, то продам!". Додому несу, бо в топтанці, моїй уже ніде складати. Там, біля загороди, топтанка моя.

— Ну, спасибі ж вам,— сказав я.

— Та не спасибі, а піддай, в'язку,— одмовив дядько, і, коли в'язка була вже в нього на плечах, усміхнувся,— Колись казано: Боже поможи. А зараз: отак і кажи, тільки й сам поможи. Ну, бувай.

І, відійшовши кроків з десяток (рип-рип,—кошиками за плечима,—рип-рип...), оглянувся. І очі в нього були не лукаво розумні.

— Прослідком іди, не забув? Ні, дядьку. І досі не забув.